

for Fremtiden i Kirkeministeriet med Hensyn til Sager, der angaar Kirke- og Skolevæsenet paa Grønland, vil faa Afskrift af samtlige Akter, saa at Sagerne kan blive behandlet i Kirkeministeriet, saaledes som det var tilsigtet i 1912. I de ti Aar, Fællesstyret har raadet, har der jo været meget abnorme Forhold ogsaa Grønland vedrørende, i Krigsperioden, og jeg vilde finde det rimeligt, at man indhenter endnu en Række Erfaringer, inden man maaske bestemmer sig til fra Kirkeministeriets Side helt at slaa sig til Ro med den nuværende Ordning eller maaske fremkommer med Forslag til Forandring.

Jeg skal nu ganske kort omtale de Ændringer, der i det foreliggende Lovforslag er indført i Forhold til Loven af 1905 og i Forhold til Loven af 1912. Loven af 1905 var den første Lov efter Grundlovens Givelse, vi fik til Ordning af Kirke- og Skoleforhold paa Grønland, og noget af det vigtigste, der da skete, var, at man fik indført paa Grønland Provstestillingen, hvorved det blev muligt at faa et Samvirke i selve Landet om de kirkelige Sager. Efter 1905 tilstræbte man at faa indfødte grønlandske Præster og præsteviede Medhjælpere i langt større Tal end tidligere. Dette er fortsat siden, og Lovforslaget, som det foreligger, indeholder Bestemmelser, som svarer hertil. Tilsynet vil ogsaa efter Lovforslaget for Fremtiden komme til at ligge under Biskoppen for Københavns Stift, Sjællands Biskop, der faar Adgang til at gøre sig bekendt med samtlige grønlandske Kirke- og Skolesager, der forelægges ham af Lektor. Et stort Spørgsmaal har det været, om der skulde være 1 eller 2 Provster. I Øjeblikket er der 2, hvoraf den ene er konstitueret. Lovforslaget lader dette Spørgsmaal staa aabent hen, idet det tillader at vælge enten 2 Provster eller 1 Provst og 2 Viceprovster. Man kan altsaa, som man vil, til forskellige Tider benytte den ene eller den anden Form.

Det er ikke store Ændringer, der her indføres paa det kirkelige Omraade. Derimod er der, hvad Skolevæsenets Ordning angaar, forskellige betydningsfulde Forbedringer. Jeg skal først nævne, at Lovforslaget indfører almindelig Skolegang paa Grønland. Det har nok allerede hidtil været saadan, at de allerfleste Børn har faaet Undervisning, men nu skal Børnene møde i Skole, medmindre Forældrene eller Værgerne sørger for en anden Undervisning. Undervisningspligten gælder fra det 7de til det 14de Aar. Endvidere

skal der undervises i Dansk i samtlige grønlandske Skoler. Det er et Ønske, der har været overmaade stærkt fremme fra Grønlænderne selv, og det er et let forstaaeligt Ønske, idet Grønlænderne maa have Adgang til et Kultursprog, og dette er naturligst det danske. Man har ønsket, at der skulde være obligatorisk Undervisning i Dansk i alle Skoler. Jeg har dog ment, at det var rigtigst at indføje en Bestemmelse om, at den Mand, der har Tilsynet deroppe med Skolen, det er jo Præsten, kan fritage enkelte Børn for den danske Undervisning, hvis de ikke magter Undervisning i to Sprog. Det vil være hemmende for Skolevæsenet, hvis man f. Eks. paa Danskundervisningens Omraade skal være henvist til at tage de Sinkere med, der ikke evner at modtage Undervisning i Dansk.

Endnu skal jeg med et Par Ord omtale den videregaaende Undervisning. Alleerede i 1905 blev der fastsat Regler for Oprettelsen af en Efterskole ved Seminariet, og Planen hertil har været udarbejdet; men endnu er Efterskolen ikke oprettet. Nu er det foreslaaet af Kommissionen at lade oprette 4 selvstændige 2-aarige Efterskoler, og dette vil efter Lovforslagets Ordlyd ske, saa snart de nødvendige Lærerkrefter er til Stede; saa jeg haaber, at man til Sommer eller Efteraaret ved næste Skoleaars Begyndelse vil kunne faa en saadan Skole i Gang deroppe. Denne Efterskole har saa til sin Fortsættelse den saakaldte Højskole med 2 Klasser, en Realklasse og den saakaldte Seminarieklasser. Den sidste skulde forberede til Seminariet, der er 2-aarigt. Seminariets Opgave er at uddanne Lærere og Præster. Der er da i alt til Efterundervisningen henlagt 3 Skoler, Efterskolen, Højskolen med sine 2 Klasser og Seminariet. Der vil da blive en 6-aarig Undervisning udover Folkeskolen. Hvorvidt det vil lykkes at faa denne Efterskole i Gang, vil afhænge af, hvorvidt man i Danmark kan faa uddannet tilstrækkelig mange dygtige Grønlændere til at tage Arbejdet op blandt deres egne. Endelig findes der i §§ 31—34 Regler for Efteruddannelsen i Danmark. Den finder i Øjeblikket regelmæssig kun Sted for dem, som har gennemgaaet Seminariet, og som altsaa skal være Præster eller Lærere; men for Fremtiden skulde der ogsaa være Mulighed for, at de, der har gennemgaaet Realklassen, kunde tage ned til Danmark og modtage Undervisning og dygtiggøre sig til Haandværk og forskellige Næringsbrug deroppe. Der